

Womhaj Bóh!

Ciziko 23.
9. junija.

Lětnik 11.
1901.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy hobotu w Smoleriez knihičizščezěni w Budyšinje a su tam dostacž sa sčtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

1. njedzela po swjatej Trojizy.

Lut. 16, 19—25.

Saměrnje ja praju wam: Bohaty pšchińdže s čezka do njebjesteho kralestwa! A jašo praju ja wam: Łóžo je, jo khamel pšches jehline wucho pšchińdže, dylži jo bohaty do Božeho kralestwa pšchińdže! Kaž so tola Knjesowe słowo w čłowěkim žiwjenju dopjelni, móžesch w dženšnišchim seženju słyschecž. Tu je wo bohatym mužu rěcž. Tudy na jemi bě tónle jara bohaty a wot wjele ludži čješceny, wón khodžesche w purpurskej a wot droheho plata drascže, a mějesche so wschědnje derje w krasnym wješelu, ale we wěcznosći bě wón khudy a wot Boha a jeho swjatych sacžijnjenu, tam bu wón čzwilowany a mějesche wjele tyschnosče pšchecžerpjeć we plomjenju helsteho wohenja. Tam jašo wohlada Lazaru, kiž bě tudy w čažnosći khudy a wot wschitkich sazpety, kiž pšched durjemi bohateho ležesche pokny brjodow, so by so nasyčzil s drjebjenčkami, kotrej s jeho blida padachu, a pšy pšchińdžechu a lijachu jeho brjody; ale w njebjestach bu trošchtowany, tam ředži w Abrahamowym klinje a wopta poknosč ibóžnych wješelow bjes pšhestacža. Čzeho dla pak tajke rosdželenje mjes tutymaj mužomaj? Bě jeno bohatstwo, kotrej tamneho k satamanstwu pšchinješe? Bě jeho khudoba, kotraž tehle k Božemu kralestwu hotoweho sežini? Saměcže niz! Kaž na tutymaj wobemaj, tał budže so tež na naš wschitkich w pohlednim řudu słowo swjateho japoschtoła Pawoła dopjelnicž: Sčtož čłowjek

byje, to budže tež žnjecž. Sčtož na swoje čzelo byje, budže wot čzela skazenje žnjecž. Sčtož pak na ducha byje, budže wot ducha žnjecž wěczne žiwjenje.

Bohaty muž staji swoje doměrjenje na serbske kubla, mějesche řwet lubo a sčtož na řwěcže je, jeho lóšcht bě, so wschědnje derje mēcz w krasnym wješelu; wón sabu, so čłowjek njeje živy wot khlěba řameho; wón sabu to, sčtož je horjekach. Wón bě bohaty a možny na serbskich kublach, ale khudy a hubjenu w Bosh. Sswoje dobre je wón w čažnym žiwjenju wužiwał, teho dla mějesche nusu čžerpjeć po řmjercži. Teho dla řlyšchmy jo wschitzy a řsmijmy jo k wutrobje: Wóćže so teho řnjesa, wy jeho řwjecži; pšchetož, kotřiz so jeho boja, nimaju žaneje nusy. Bohacžtojo, dyrbyja tradacž a hlód čžerpjeć, kotřiz pak teho řnjesa pytaju, njebudža ničeho dobreho tradacž. Sřlyšchmy jo: Kofřiz so čžedža wobohacžič, tajzy padnu do řpytowanja a do řyče a do wjele hlupych a řchłódnych žadosčow, kiž čłowjekow do skazenja a do řatamanstwa ponurja. Pšchetož řjenježna lubosč je korjeń wschitkeho řleho, kotraž je so někotrym lubila a řu so wot wěry řabludžili a řami řebi wjele bolosčow nacžinili. Ale ty, o Boži čłowjecže, řmiń so teho; hoń pak řa prawdosčju, řa bohabyjasnosčju, řa wěru, lubosčju, sečjetpliwosčju a řa čžichosčju.

Řjeje pak runje bohatstwo, kotrej ludžaza wutroba řa naš čař najbóle pyta, kotrej čžini, so řteji řuřto bratr pšchecžiwu bratrej? Řjeřku řuřto řwěčne kubla, kotrychž dla řchescžijjenjo to najřpšche, řchtož maju, wopruja,

ſwoju cześć, ſwoje dobre imię, ſwoje żywienie, ſwojeje dusze ſboże? Czy też ty ſnano, luby kſcheciżjano, tajki hubjeny wotroczył njepraweho mamona? Też ty by ſnano hižo khał a ſjebał, ſo by nekajki mały jemiſki wużik dobył, a by tał ſapreł węcneho, wěrneho a praweho Boha. Też ty ſo prōzujesz w jemiſkich węcach, we wiſchitkej ſtaroseji a kſchidwže a jabudžeſch, najprjedy ſwojemu Bohu ſluzicz, prēdowanje a jeho ſłowo ſlyſhecž a k njemu ſo modlicž. Ale cżimny pokutu a wobrocżmy ſo k Knjeſej ſe ſprawnej wēru a ſ wutrobnej luboſcžu, ſo njeby ſo nam junu we węcnoſeji tał ſchł, kaž bohatemu muzej w dženſniſchim ſejenju. Pytajmy najprjedy Boże kraleſtwo a jeho prawdoſeč, dha budže nam wiſchitko druhe pſchidate. Szlyſchmy ſwjate, drohe Boże ſłowo; tudy ſo nam pokaze tōn pucž, kiž k żywienju wjedže. Pſchitupmy ſ po-nižoſcžu a ſ wjeſelocſcžu k Knjeſowemu bliđu, kotrež je nam pſchitowane k wodawanju naiſchich hrēchow. Proſch-my wo Knjeſoweho Duchu, wo jeho mōž a mudroſeč, ſo bychmy kħodzili w prawej bohobojaſnoſeji a Bożej luboſeji, ſo bychmy junu horjepſchiſchli k kraſnej ſbōžnoſeji, kotraž je poſtajena wiſchitkim tym, kotkiž Knjeſej pſchiſluſcheja, jemu ſwēru ſluzja a po jeho pucžach kħodža. Teho dla:

Pytaj jeno njebjeste,
Lubuj Boha wyſche wiſcheho,
Njech tōn twōj lōſcht woſtanie,
Woſtaj ſwētej, ſchtož je jeho;
Gdyž wōn w hrēchach ſwōj lōſcht ma,
Dha ty pytaj Jeſuſa!

Samjeń.

Pucjowanie po Bożim piſmje

abo

lajſe myſle nadeńdžech, Boże ſłowo cžitajo.

Podawa ſwērnny cžitac „Pomhaj Wōh-a“.

1. knihi Wōſſaſowe, 22. ſlaw.

(Potracjowanie.)

Abraham ſaſlyſcha pſchi jandželowych ſłowach nekajki ropot ſady ſebje, a ſo by na to kedžbował, poſbēhny wohladajzy ſo ſwojej woczi a wuhlada borana w czeſnjach ſa rohi ſaſchmata-neho, a pōſnajzy, ſo je Wōh ſam tute ſwērjo ſa pſchitowany wopor jemu poſticžik, džeſche tam a wſa borana a woprowa jeho ſa ſapalny wopor ſa ſwojeho ſyna.

Bēſche Wōh Abrahamej po jeho woſſobje wiſcho to ſ woprēdka pſcheczerpicž dał, ſchtož cżyſche nēhdy je ſwojim jenicžkim ſynnem wutonječ, dha poſaja wōn nētko ſ poſticžentym boranom, tajke naſhwilne ſaſtupjerſtowo ma placicz, doniž njebudže jeho rada wuſonjana, ſo mohło ſo Abrahamowe ſynnjo do cžaſa ſ pſchichodnym prawdžitym woporum ſpokoječ. Tale ſama hora bu teſ poſdžitcho poſtajena ſa horu, hdžež ma ſo Boža ſwjatniža poſtajicz, hdžež mējachu ſo wiſchē dōcžajne wopory woprowacž.

A Abraham pomjenowa mēitno, kotremuž hižo dotal ſe wiſchej wokolnej horojtej ſtronu rētachu Morija, to je krajna wot Boha poſajana: Knjeſ widži, abo: Knjeſ ſo poſtara. Teho do-hladanje pſchekraſni ſo ſ wuſhodom ſe ſpytowanja. Teho dla hiſchēže dženſniſchi džen, hdyž buchu 1. knihi Wōſſaſowe napiſane, praji po pſchiſlowje: Na horje je mēitno, hdžež Knjeſ widži, hdžež ſo ſtara a wiſcho kraſnje doſonja.

Najprjedy ma nuſa byč najwjeſcha, potom je cžaſ a hodžina bila, hdžež Knjeſ ſ pomozu ſaradži.

A Knjeſowu jandžel hiſchēže ſažo Abrahamu ſ njebjek ſawoła, hdyž bēſche ſaſtupny wopor doſonjany a džeſche jemu tamne ſlubjenje, kotrež bēſche jemu prjedy ſe ſwobodnej hnadu daril, nētko ſwjatocžnje a wuſtotnje ſa myto na ſtut jeho wēry wo-ſpjetowajzy:

ſa ſym ſam pſchi ſebi ſo pſchiſahał, praji Knjeſ, dokełž by

to cżinił a njeby ſwojeho jenicžkeho ſyna pſchepuſchēžil, ſo ja cžu twoje ſynnjo poſohnowacž a pſchiporječ jako pēſt na morjowym brjoſy; a tute twoje pſchiporjene ſynnjo budže wobſchēdžecž wrota ſwojich njeſchēczelow, budže jich mēita dobywacž a kubla w jich krajach wužiwacž.

A w twojim ſynnjenju budža wiſchitke ludy na ſemi poſohno-wane; teho dla, dokełž by ty mojemu kħoju był poſluſchny.

Tole je poſlednje Bože ſjewjenje, kotrež je ſo Abrahamej doſtało; wone njeje w ničim waſnym hinaſche, kħiba tamne pſchi ſpocžatku jemu date a poſdžitcho cžaſto woſpjetowane. Schtož je Wōh ſ woprēdka po ſwobodnej hnadže a bjeſe wiſcheho wumēnjenja daril, to wōn teſ woſpjetuje jako myto ſa Abrahamowy ſtut we wērje; wēra, w Abrahamje ſbudžena, ſpēchowana a wuſpytowana, je nētko ſwoje pldny pſchinjeſta. Najprjedy ſlubi Wōh a wubudža pſches ſjewjenje ſwojeje hnadu wēru; potom kōnuje wōn ſtutki ſ tuteje wēry, kotrež ſu ſo ſ jeho hnadu wuſiwate.

Tał wrēdzi ſo Abraham ſ Iſaakom, kotrehož bē ſa ſnamjo jako tajkeho ſ morwyh ſbudženeho wſał, jaſo k ſwojimaj deleka pſchi horje cžaſazymaj ſluzobnikomaj; a naſtajichu ſo na pucž a cžejnjechu hromadže do Berſaby, ſ wokal bēchu pſchēd iſjomi dnjami wucžahnyli; a Abraham pſchēbywajſche date w Berſabje.

(Potracjowanie.)

Wōtne dowērenje.

Wōtče, kotroh'ž naſche wōcžto pyta
Nad ſwētom a jeho cžaſnoſcžu,
Kiž na Seraſimj tamnoh' ſwēta
Tu na cžerja hladach ſ luboſcžu,
Kotroh'ž woblicžo wot njebja ſwēcži
So pſches kłoby horow wyſoſkich;
Ssłowa, kiž tu džečjo ſ tobu rēčži,
Jeſuſowy duch njech bydli w nich.

Dy, kiž tebe btyſti ſirjatoh' kħwala,
Tebi mōſte žoſny ſpēwaja,
Tebje, kotroh'ž wēry poſluſchaja,
Wotol' tebe ſemja ſwōj bēh ma,
We kotrymž tu, ſchtož ſo žive cžuje,
Kōžda žila ſ wjeſ'lom pſchitanuje,
Najch kħōſ, kiž cže Božo nadbēhuje,
Ssmilnoſcžimy byč cži ſpodobne.

ſako tam na horje pſchekraſnjenja
Twoja kraſnoſeč bēche widomna
A na Sinai, hdžež tuta ſemja
Doſta ſłowa twojoh' ſaſonja,
Abu, hdžež pſches kħrytiſka nam ſdželi
Sawdawſ tamnoh' węcnoh' żywjenja,
So my tajke pſchēkwēdējenje mēli
Njeſ nami wot twojoh' wodženja.

Wotloſchmy noſnyh wulki Wōtče,
Stworjenja na twojej wutrobi,
S derje cżinjenjom pſchi naſchej prōžy
Sswōj lōſcht pytaſch teſ tu njeſ nami
A cži, kiž ty k podomnitwu ſež ſtwori,
Sschyſli tu pſchi tym ſrudni ſtač,
Nē, my ſchadujemy k tebi horje
S nadžiju naſ budžeſch horje wjač.

Kiž tom' wrōblej jeho ſorno ſlicžich,
Lilije tał kraſnje woblekajch
S twojim duchom zedrow wjeſchki ſnicžich,
Czerikej cžer jeho poſajajch,
W twojim knjejeſtweje ſo budžeſch ſmilicž,
So ſaſ' žbela twojej luboſeče,
Ssmilny Božo, ty teſ nam b'džeſch ſdželicž,
Schtož my trjebamy, ſa żywjenje. Guſta Katak.

Ruſa wulka — pomoz bliſta!

Bo w j e d a n e ž k o.

(Potracjowanie.)

Poſtanywſchi cżyſche Rēczkež macž wotnajerjowe pſchecže

dopjelnicz. Bórsy wróciłi so se sahwęczonej śwězu; wotnajerjcz knjes staji bebi ju blisfo pichi bebi. Wobaj pscheczitajestaj list hiščeže raš, so ani njeputnyšajtaj, so brodaty a sekmaleny cźlowjeł psches wołno do cźiwy hlada. Kručze fedźbowasche na wscho, schtóž wobaj wo jstwy cźinješajtaj. Bórsy pofasa ho tež hiščeže drube mjeswočžo pódla přenjeho, so by so bu do jstwy hladało. Běsche to dospolny cźornuch, so by jeho wot tofsteje cźmy i czežka mohł rofsełnawacz. Wón so hmejejsche, rosdžerajche sčěrofej czeřwjeney hubje, pofasa swoje wótre lubny, kotrež ho po cźmje blyhčezachu kaž hłěbro. A swojomu knjejej ho wobrocziwšči sčeptasche: „Masłowa (knjejowa) mandželsta?“

„Haj, stary, swěrnny wotrocžo, wona je a Bóh budž křwaleny, so je czeřstwa a cźila. Dóndž do jstwy a cźi, kaž hmoj bebi přeczajot. Daj jej tutón list a posłuchaj, sčto budže prajicz. Za mjes tym tule psched křěžu doczalam. Móžu ju tola tudy wohladacz. Lěta dołho tajleho wješela njemějšč.“

„Derje, majja, derje,“ wotmolwi cźornuch, a winywschi ho wofolo rózka sasiupi do křěže, hdžež wótiže wo durje křepasche.

Rěczkež macž, na kotruz žuty wonka psched wołnom pschězo hiščeže kručze hladašche, bžěche nastróžiwšči ho k durjam, so by pohladala, sčto ho wječzor poždže hiščeže nuts křapa. Durje bēsche woczinjene wostajilo, tał so hweža won do křěže hwečejšche. Sswěttojšč dohahajšche, so móžejsche cźornucha spóšnacž. Wšcha nastróžena psches njeřwucženeho cźlowjela sakschilny nēkał. Snydom pak ho šhrabawšči wróciłi ho sašo do jstwy a cźornuch sa nje. Tu ho jeho woprašča, sčto by bebi pschał.

Cźornuch wuczeže i pižaneho hmužkateho křabata židžane rubješči, derje sawatene jako wulki list. Rozwaliwšči jo poda Rěczkež macžeri wulke pišmo, podobne tajtemu sa hudištwu.

„Tu, knjeni“, rjetny, „pišmo wot pēkneho muža. Pēkny muž je jara křory a křudy. Pomhajče, knjejej, pschetóž wón je pēkny cźlowjeł.“

Rěczkež macž njeposłuchasche na to, sčtož cźornuch rěczesche: pohladawšči na list bē wšcha hłědnuta, so ho rucasche morowemu w kaschěžu. Tajta bēsche ho na kawku swojeka. Nastróženy pschifskoczji jej wotnajerjcz knjes na pomoz. Hdžž ho wón wo nastróženu žonu ilarasche a ničeho wo jstwy fedźbu njemějšche, pschisłupi cźornuch k wólnej, hdžež hiščeže jeho knjes stejsche, so by jo trojchku powoczinił. Tak bē móžno, so cźlowjeł psched wołnom kóždžičke hłowčžo, wo jstwy rěczane, móžejsche sroymicz. Potom stupi ho cźornuch sašo pschi durjach.

Stónčujuje bē Rěczkež macž sašo swojeje womory šyła. Wotnajerjcz knjes pak ho naprašchomasche: „Sčto je ho wam tola stalo, lubička žona? Sčto je to do pišma, so sčže wšcha nastróžena? Rěczkeže mi tola, rěczkeže bebi tola staročeže i wutrobn, kotrež ju pinaja, njemějšče tola žanych staročežow, kaž dołho je stary wotnajerj pschi wami. Sa dwaj mi tola! Njejšu mi tola trach hudič powjesče dōschte?“

Hdžž chysche wotnajerjcz knjes Rěczkež macž sšhroblicž a smėrowacz, bēsche wona njeledžbujo na pscheczelowe hłowa list roswalika. Spēschnje pscheczita wona wšchē rucžki a postanywschi poda list wotnajerjcz knjejej, prajizy: „Cžitajče, cžitajče, pscheczelo! Wóž mandželstki je hiščeže žiwy! ale wón je křory, je křaby a křudy a pomozy potrebn. Zutiše wotjēdu. Pojēdu k njemu, so bych křoreho hladała, so bych ho wo njeho starala, so njebych jeho wopuščezila, kaž dołho je hiščeže přochka žiwjenja we nim!“

— A plakajzy rjetny dale: „Wobohuški žano! Tak dha je ho stalo, kaž hym tebi do cžaja prajila; nimasch ani pscheczela, ani plēšniwego pjenježka, ani lubeje ruki na pomoz; sadwēluzzy wu-pschēčezerasch nēkole ruzy sa lubymaj w dolotej domišnje!“

Wotnajerjcz knjes wšchón pschēchwatanu pscheczita bebi list, kotryž bē krotki dočej. List mējsche ho takle:

„Lubička mandželsta!“

Křory, wšchón sehušchenny, žaneho plēšniwego pjenježka w šaku — tajki ležu tu w New-Yorku a žiwju ho jenicžzy i dobročiwosčěžu žutyh ludži. Njesbože je wšchudžom sa manu šahalo. Pjenješ, kotrež hym i domišny so bu wšal, hym wšchē wudał, a njewēm, kał mohł hmoj luby wótžny kraj sašo wohladacz, kał mohł ho i tobu a naju lubym hynom sašo šekacz, jeli mi i tym, kotryž tebi tónle list pschinjēše, — je to czeřny a swěrnny cźornuch, kotrehož hym nēhdy se hmiereče wumohl — nēšchto pjenješ njepōčezelšch. Sčtož chysch mi pōpřacz, pōčezel bórsy, mi ho po wamaj a po wótžnym kraju tał štyščeže, so ho mi wutroba nimale šlemi,

a ja wumru, njedostanu-li bórsy pomozy. Budž tyšaz krotč šrowjena.

Twój swěrnny mandželstki

Jan Rěczka.“

Tak mējsche ho list. Wotnajerjcz knjes sawali jón sašo derje.

„Sa dwaj mi tola!“ sabórbota wón wšchón samyšchenny, „to je mi tola žyle wohēbite pschēchwatanje. Sda ho mi, so je ho bženšnišči wječzor na to šamēik, so by šame nowosčeže na naž wušywal.“ Wobrocziwšči ho k Rěczkež macžeri, kotraž hiščeže na kawku hēdžesche, so by ho se swojej spitaney a tola wješelej wutrobu wuplakala. Jarēčža wotnajerjcz knjes: „Kaž ho mi ša, chzeče wy mi šawēiče do Ameriki dočej, lubička žona?“

„Haj, wšchal haj! chyu tam!“ šawola Rěczkež macž, „Ničto njemōže mojemu lubemu a wbohemu žanej pomhacz křiba ja. Móžu jeho hladač, móžu jeho trošchtowacz w jeho bēdnosčji, móžu jeho smėrowacz pschichoda dla. A šawēiče, wy špóšnacze, so i tym jenož hwoju hwojatu pschifšchinosč wufonjam, šhwatam-li přeczku, so bych hwojemu mandželstemu pomhala.“

Cźornuch rěbowajzy bebi ruzy hmejejsche ho, wušlyšchawšči, sčtož bēsche Rěczkež macž rěczala. Cźlowjeł psched wołnom pak šetř bebi hysly i woczow, kotrež ho jemu bjes wole po mjeswočžu ronjachu. S nēžnej lubosčěžu hladašche na tutu hōdnu žonu, kotraž ho wšchego štracha njebojesche. Se wšche cžēlnēj hlabosčěžu chysche ho na daloki wobezēžny pucz nastajicz, so by hwoju pschifšchinosč wufonjala a swojeho wbohého hlabého mandželsteho hladała a jemu w jeho hubjenštwje a nješbožu pomhala.

(Potracžowanje.)

Wšchelate i blisťka a i daloka.

— Štjedu po hwojatkach mējsche ho hłowna šhromadžina Towarštna pomozy sa študowazyh Šserbow. Hdžž drube lēta i radosčju na tule šhromadžinu džechmy, so bychmy hlyšcheli wo žohnowanym štukfowanju k podpjerje našchich študowazyh Šserbow, dyrbjachym Bohu žel tón krotč i hłubotej šrudobu rošprawu loššcheho lēta hlyšchēž. Połkadnik towarštna, kotremuž bēsche ho tole šajtojnštwu i polnej domēru pschizpēlo, njebēsche ho tehole dowērenja hōdny wopofasal. Wón pschi hwojim pschēkupitwje do pjenježnyh wuškōčezow pschisčēšchich bēsche ho Bohu žel tež jemu dowērenjeje połkadnizy dōtkal. Wón je nēhdy 3900 hriwnow našchemu towarštnu pschēšchivil. Tak je ho towarštnowe šamoženje na nēhdy 19,500 hriwnow ponižilo. To je hłuboka rana našchemu wožnemu towarštnu, kotrež ho stara sa pschichod, so bychmy hynom našcheho luda mēli w šajtojnštwach našcheje herbškeje Łuzizy. Sčtoda, pod kotrež dyrbja našchi herbšy študowazy czełpicž, je wulka. Dolež pak je w našchim herbškim ludu myšl rošchēžena, kaž by wjele wjazy našcheho towarštnoweho šamoženja šhubjeného byto, móžent to i najmējšča k smėrowanju šdžēčē, so 19,500 hr. w połkadnizy wostanje. Duž lubych Šserbow prošymy, so ho njebychu psches tónle šrudny pad wottrašchēž dali, našche towarštno pomozy sa študowazyh Šserbow dale podpjeracz, ale so bychmy ho wjele bóle šjednocžili k podpjeranju našcheho towarštna, so by wana bórsy šajila a našche šamoženje sašo na staru wyšokosč prošito. W šhromadžinje šu ho wobšamknjenja sa pschichod štale, so tajke nēšchto, tajtež je ho štalo, pschichodnje wjazy móžno njeje, dolež połkadnik ham bjes podpišma pschēhndštwa žanyh pjenjes wjazy na nalutowačni šbēhacz njemōže. Duž dha, lubi Šserbja, podajmy bebi ruku k dalšchemu podpjeranju wožneho towarštna, kotrež křudym duchownje wōbdarjenym Šserbam hrdki podawa, so móhli študowacz a pošdžichu we wožnych šajtojnštwach w našchich Šserbach štukfowacz. Lētny pschinoschłt placz jenož 1 hriwnu. Wdžezče ho jako hōbustawy šamotwicz pola hwojeho knješa duchowneho a tež tam hmoj pschinoschłt wōtedacz. Duž dha i dobrej nadžiju do šepscheho pschichoda!

— Šswjedženšte dny šnutškowneho mišionštna šu ho w šandženym tydženju w Dražžanach mēle. Rošprawa wo žohnowanym štukfowanju šnutškowneho mišionštna w lēče 1900 je ho k temu wudała. S njeje widžimy, na kał wjele wožnych polach našche šnutškowne mišionštno štukfuje, so by pomhato šakubženym a hubjenym, so by mlodyh šahowalo psched štrachotami, jim hrozajym. My jenož nēšchto i teho štukfowanja wušbēhjeny: Bethlehemške wštanu, šajkiž mamy tež we Wšajonizy, hdžež křude hlabē džēči i wulchich mēštow w přōdminach šrowotny pschēhyt

namakaja, wustaw ja džeczi na padawu khorowjcz czerpjaze w Matym Wacharwe; Domisna sa žony, Tobiašowj nityn, hdyž žonste, kiž su šo do njerodneho žiwjenja sabladžile, domisnu namakaja, šo budy su šo jako šrabale a porjadne žiwjenje nawulle; špomožestwa domy, kajkiž mamy tež w šodžijn, ewangeliške mlodženiške towarštwu, starowj sa wokoło cšahazych w hoipodach i domisnje, rosšcherjenje dobrych špišow, duchowne iastaranje lóžžnikow. To je wulle polo, kotrej žebi wjele próžy a tež wjele šredkow žada. Duž je šwjekełaze, šo je kollektu lěto wot lěta rošta, ale tola dyrbi šnuzšowne mišionštwu prošycž, šo by šo jim hiščeže pščežo wjetšča podpjera wot ewangeliškich bratrow a šotrow dostata, dokelež bywa džěto lěto a wjetšče. My štonežnje pšchlad kollektu w našich šerbškich wožadach 1900 šromadženeje podamy. To šu rjane ličby, hdyž je i druhimi wožadami pšchirunamy: 1. Michalška wožada w Budyščinje 103,85 hr., 2. Wart 33,43 hr., 3. Gufa 77 hr., 4. Šrodžičežo 65 hr., 5. Gucžina 16,43 hr., 6. Šodžij 92,39 hr., 7. Bufezy 104 hr., 8. Kettližy 53 hr., 9. Budyščin 15,20 hr., 10. Klufšich 30,61 hr., 11. Kafazy 28,22 hr., 12. Kotezy 12,56 hr., 13. Lupoj 3,73 hr., 14. Maleščezy 17,70 hr., 15. Minakal 29,75 hr., 16. Nješwacžidlo 64,56 hr., 17. Mošacžizy 20 hr., 18. Wóšlin 17,75 hr., 19. Budeštezy 85 hr., 20. Poršchizy 64 hr., 21. Šhwacžizy 26,67 hr., 22. Wuješd 64,60 hr. 23. Wjelečžin 22 hr.

— Sa lěne polleto je šo w Lipšu i kandidatnemu pruhowanju duchownštwu jenož 31 samolwito. To je šašo dopoštamo teho, šo ličžba na duchownštwu študowazych wotebjera a šo šašo cšah pšchidžje, šo budže na duchownych pobrachowacž.

Šluchi kemšichhodžer.

Čžeho dla kšodžejše stary muž lóždu njedželu kemšich, hdyž tola wšchitž wjedžachu, kotkiž jeho šnajuachu, šo je hluchi, čžeže hluchi? Běšče to, šo by luđiž widžal, potajkim wčžipnošć a ničo dale? O ně, stary je šwojim čžichim šwjatocžnym woblicžom nješladajše ani i prawizy ani i lewizy. Žeho wčžefo běšče i wjetšča horje wobrocžene, kaž by tam něšdjo lubošne widžal, kaž by šo rosšerežowal i pšchecželom, kiž jemu wješćelu powješć šjewi a kotremuž by ša to šwóž džak horje prajil. Pščežo wšchal tola duchowna wješćelocž šo i jeho woblicžja nješwčžejše. Š šwileni by tež potulemy kaž špóžny na šwojim měšnje šedžal.

Šuntróž šnaty i njemu pšchidžje a jemu prasčenje na papjeru napiša: „Njenapina tebe Woža šlužba jara, dokelež tola ničo šrošymicž njemóžejš?“

„Š cšahami haj. Ale tola nochžyl ženje wonka wostacž. Pšchetož šjoch pšchicžinow dla te mišchi kšodžu: i přenja móžu Bohu je šwojeje pšchitomnošćju šwoju čžešć wopofašacž; i druha móžu šo i njemu w duchu modlicž, hdyž moje wučho tež ničo wot předowanja nješchich — w duchu móžu tež i wožadu špewacž, hdyž žebi šherušče, kotrej šym na pacžerjad nawuknył, nutnije čžešče špewam, a i šfecža pak móže tež hluchi kemšichhodžer, hdyž ma šwěrnny wutrobu, na druheho, kotryž jo tak šhutnje je šwojeje šwěrnocžju nima, šacžiščej čžinicž.“

Šurwarštwu njedyrbi mješ wami mjenowane bnyč, jako šo šwjatym šlužba.

Čfeš. 5, 3.

Woženjena žonšta měješe i mlodym cšlowjekom hrěšchny, šakafany wobšhad. Žeje šwědomje wotučža, a wona žebi wotmyšli, tutemu hrěšchnemu, bješbóžnemu, nješpóžewemu žiwjenju lóžž čžinicž. Žedym wječor, jako jeje lubowany šašo pšchidžje, wona i durjam šwojeje štwy šchizowaneho šhryštuka položi. Mlodyženz pšchidžje; jako tuto šnamjo wuhlada, šo poštroži, šezehnje nohu našad a šo praša: „Šchto ma to řefacž?“ Wona jemu wotmolwi: „Štup jenož na to šnamjo a móžech bješ lóžždeho šadžewta te mni pšchidž!“ Wón na to praji: „Najšu žadlawu wčž žebi wote muje žadaš?“ Wona rjekuje: „Žadlawu? Nješšmuj, ty a ja, hižo dołho bješ lóžždeho poštroženja šchizowaneho i nohomaj teptał?“ Tute šłowa jeho kaž blyšł trječja, wón šo wobrocži a přecž šhwata. Lubošć i Šbóžnikaj je dobywala a hrěščne, nječžijte žiwjenje je pšchěšalo.

Šhodžič-li na nješpóžewych, nječžistych puečach, wopomni:

šwojeho šchizowaneho Šbóžnika i nohomaj teptaš; šurwarštwu pak njedyrbi mješ šwjatym mjenowane bnyč, a wjedž, šo žadny šurwar šerbštwu na šhryštukowym a Wožim kraleštwu nima.

M. H.

Šnješ Žešuš najšwěrnikiški pšchecžel.

Štoš: Něk dobru nóz ja dawam.

Mój pšchecžel najšwěrnikiški

Tu škieži ruzy mi,

Čžert pak wščem najštrašchnikiški

Te šuby rošdžera,

Mój pšchecžel budže wostacž,

Kiž šwěru šo mnu dže,

Toš' čžerta b'dže wón šhostacž:

Mój pšchecžel Žešuš je.

Dže šo mnu doł tych čžešnjow,

Pšches čžemnu šmjertnu nóz.

Šaj, šawěšće je wěrnó,

Wón je mój Woži šchuz,

Mje njewopuščeži ženje,

Ša jeho lubo mam;

Šacž pšchewjedže mje rjenje

Ša šbóžne měšto šam.

Mój pšchecžel Žešuš wjedže

Mje i šwojom' Wóžemwi,

Pšchod šudnym štołom nješ'dže

Ššo žuhy čžinicž mi,

W'dže wóžza šmilnošć prošycž

Ša hrěchi i wodacžju,

A šwoju lubošć nošycž

Ša Wožu huadu wšchu.

Mój pšchecžel dawu palny

Do mojej' rukow šam,

Ša budu špewacž špalny

Tam rummy jašdželam,

Wón beču draštu wěšće

Da šwojeje' njemiy,

Šo we tym šwjatym měšće

Š'du wčžnje čžeščenj.

Tam b'džemy wišchitž wěrnó

Ššo šašo wohladacž,

Kiž Bohu byli šwěrnó,

Ššo wčžnje šradowacž.

Našch pšchecžel Žešuš budže

Pšchi naš na prawizy

Wot šwojich lubych wšchudže

A wčžnje čžeščenj.

Teutcher w Poršchizach.

Š šapocžatkej wóžny lěta 1866

powjeda nam Šans Bluma wopomnicžja hódny podawł, kotryž měješe šo mješ kralom Wylemom I. a Wismarckom, jako běšče Šrankfurtški šwjatowy džek wóžny wšchitkich němskich wóžštom pšchecžinow Prufškej wobšamnył. Wismarck poda šo i kralej, šo by jemu wo tym pšchednošchował a jeho pšchilošchowanje i pošlednim roššhubam doštal. Šumjež běšče tónk wutónž měšpazy do předka widžecž, běšče kral tola wšchón hnuty, jako Wismarck i njemu i tutej naležnošćju pšchidžje. Přjedy hacž wón nětko wot Wismarcka namjetowane wufašy da, praji, šo čže mašu šhwilku do šwojeje štwy hieč. Šako běšče Wismarck šam, pohlada do šchpigelu, w kotrymž běšče džel pšdłansleje štwy widžecž, dokelež kral durje žule šacžimil nješčče. Tam wuhlada Wismarck huuzajž wobraš. Žeho kral kšezšče na tolenacž a wolacše šo w horzej modlitwje i šnjejeje wšchitkich wóžštom, i kralej wšchitkich kralow. Wismarck woblicžjo wotwobrocži a šylšy po ližomaj bježachu. Mješ tym kral šašo čžešče šastupi a jeho miły hłóž nětko i Wismarckej rjekny: „Ššym šo roššudžil. Šwolu do wašchich namjetow.“